

Підхід до державного управління та інформаційно-просвітницької роботи: досвід Естонії

**20 травня 2026 р.
Лісабон**

Хайді Пааборт (доктор філософії)
Консультант з питань працевлаштування молоді
Естонія

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS
AND COMMUNICATIONS

Міністерство економіки
та комунікацій
Естонської Республіки

Co-funded by
the European Union

Investing
in your future

- Вчитель/ фахівець із роботи з молоддю (1997-2003)
- Консультант з питань проектів Європейського соціального фонду (2003-2006)
- Виконавчий директор Асоціації відкритих молодіжних центрів Естонії (2006-2018)
- Керівник програми «Prop-Up» в рамках ініціативи «Молодіжна гарантія» (2015-2021)
- Рада з питань соціального страхування, консультант ініціативи «Молодіжна гарантія» (2022)
- Міністерство економіки та комунікацій, координатор ініціативи «Молодіжна гарантія» / консультант з питань працевлаштування молоді (2023-...)

**NEET проти
УЕТ**

**РАЦІОНАЛЬНИЙ
ПІДХІД проти
СПІВТВОРЕННЯ**

**СЕКТОР проти
ЕКОСИСТЕМИ**

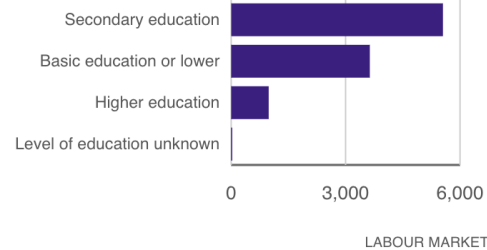
УРОК 1: NEET *проти* YET

Відсутність спільного **розуміння проблеми**
(сутність молоді) **та координації дій знижує**
ефективність підтримки

Інформаційні панелі моніторингу молоді

Number of registered unemployed persons

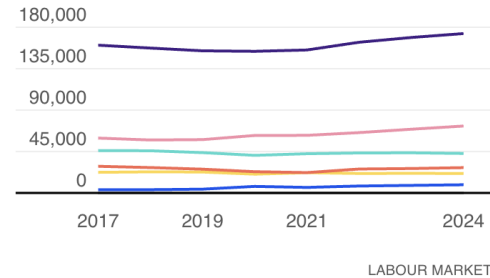
Registered unemployed persons aged 16–26 by level of education | 2024, Whole country

LABOUR MARKET

Registered employment status

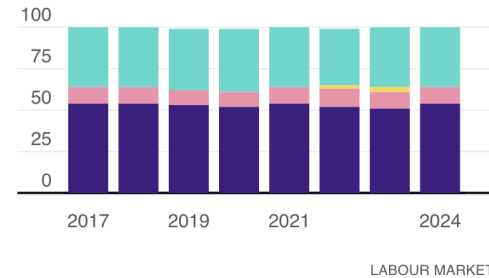
Persons aged 15–26 by registered employment status and participation in

LABOUR MARKET

Share of registered unemployed persons

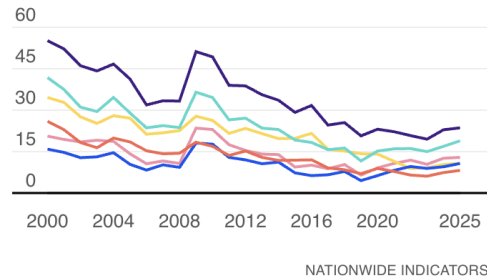
Share of registered unemployed persons aged 16–26 by level of education | Whole country

LABOUR MARKET

Number of NEET youth

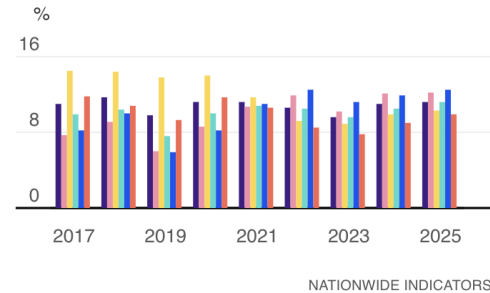
Number of NEET youth by sex and age group | From 15 to 29 years, From 15 to 26 years

NATIONWIDE INDICATORS

Share of NEET youth

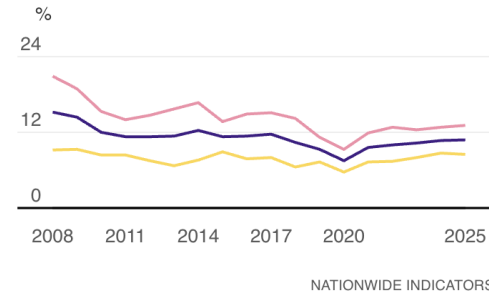
Share of NEET youth by sex and age group | From 15 to 29 years, From 15 to 26 years

NATIONWIDE INDICATORS

Share of young people not in

Share of young people with primary or lower education not in education or training and

NATIONWIDE INDICATORS

ДИВИСЬ

Subject matter: **Education** > **Youth work**

Year: **2024**

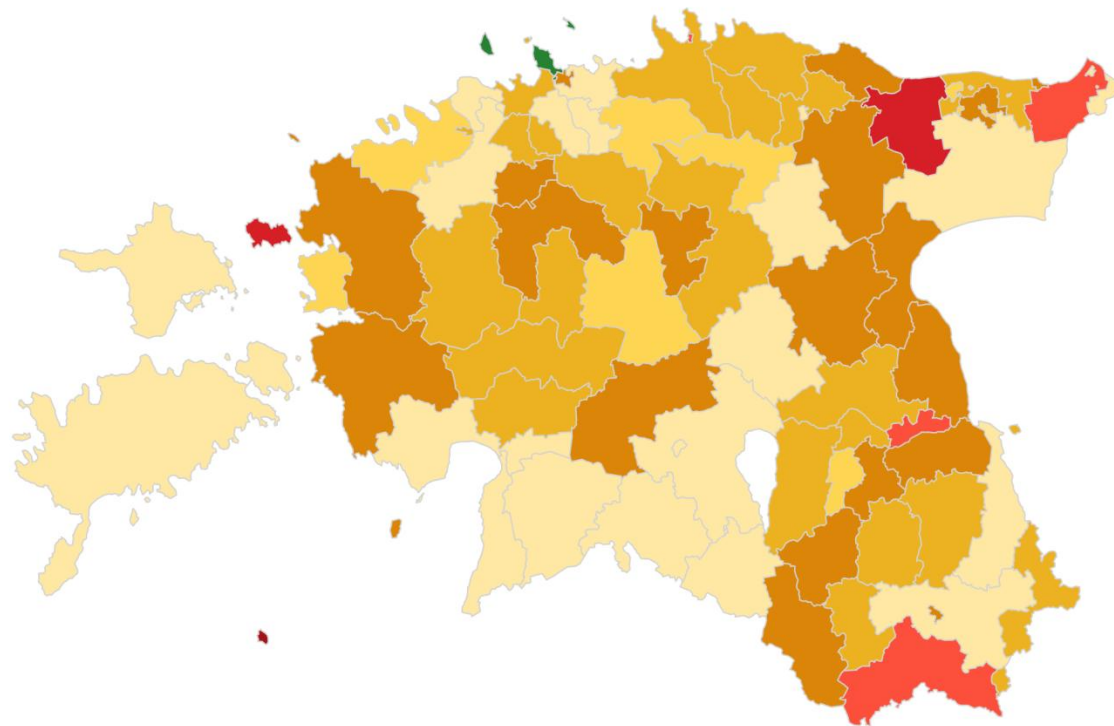
Region: **Whole of Estonia**

Dispersion: **All**

Population: **All**

Wealth Group: **All**

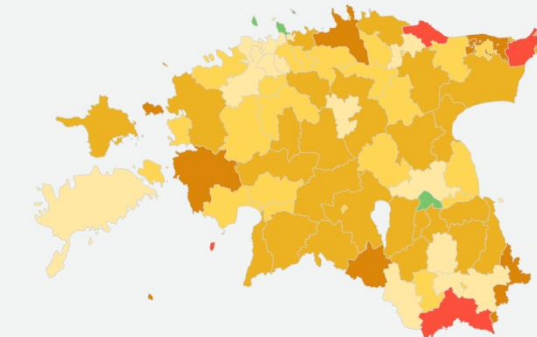
[Download the image](#)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Level of fulfillment of the criterion ? No evaluation or data revealed

< Housing and Communal Facilities >

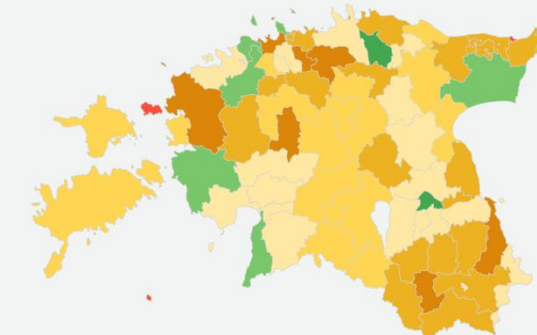
2024

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Municipality rating No evaluation or data revealed

< Social protection >

2024

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Municipality rating No evaluation or data revealed

<https://minuomavalitsus.ee/en>

ФАКТОРИ РИЗИКУ

ЗАХИСНІ ФАКТОРИ

ЗДОРОВ'Я

40 %

70 %

РОБОТА З МОЛОДДЮ ТА
КАР'ЄРА

СОЦІАЛЬНА РОБОТА

30 %

3,5 x

1,8 x

ОСВІТА

2 x

1,6 x

1,7 x

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

17 %

1,4 x

ІНТЕГРАЦІЯ, КУЛЬТУРА

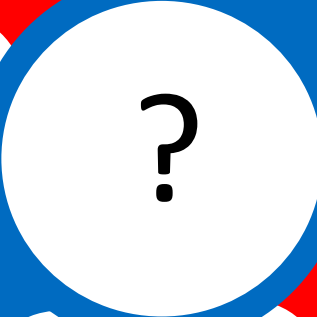
ЗАХИСТ ДІТЕЙ

ОСВІТА

ОСВІТА, РОБОТА З
МОЛОДДЮ, СОЦІАЛЬНА
РОБОТА,
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ,
КУЛЬТУРА, БЕЗПЕКА

ІНТЕГРАЦІЯ, КУЛЬТУРА

СОЦІАЛЬНА РОБОТА

Що ми знаємо?

ІНТЕГРОВАНІ ЕКОСИСТЕМИ
ПІДТРИМКИ

НЕОДНОРІДНІСТЬ

ПЕРЕХІД

НЕЛІНІЙНИЙ
ХАРАКТЕР

ГРОМАДА/ МІСЦЕВИЙ
КОНТЕКСТ

**НЕОБХІДНІСТЬ
КОМПЛЕКСНОЇ
ПОЛІТИКИ**

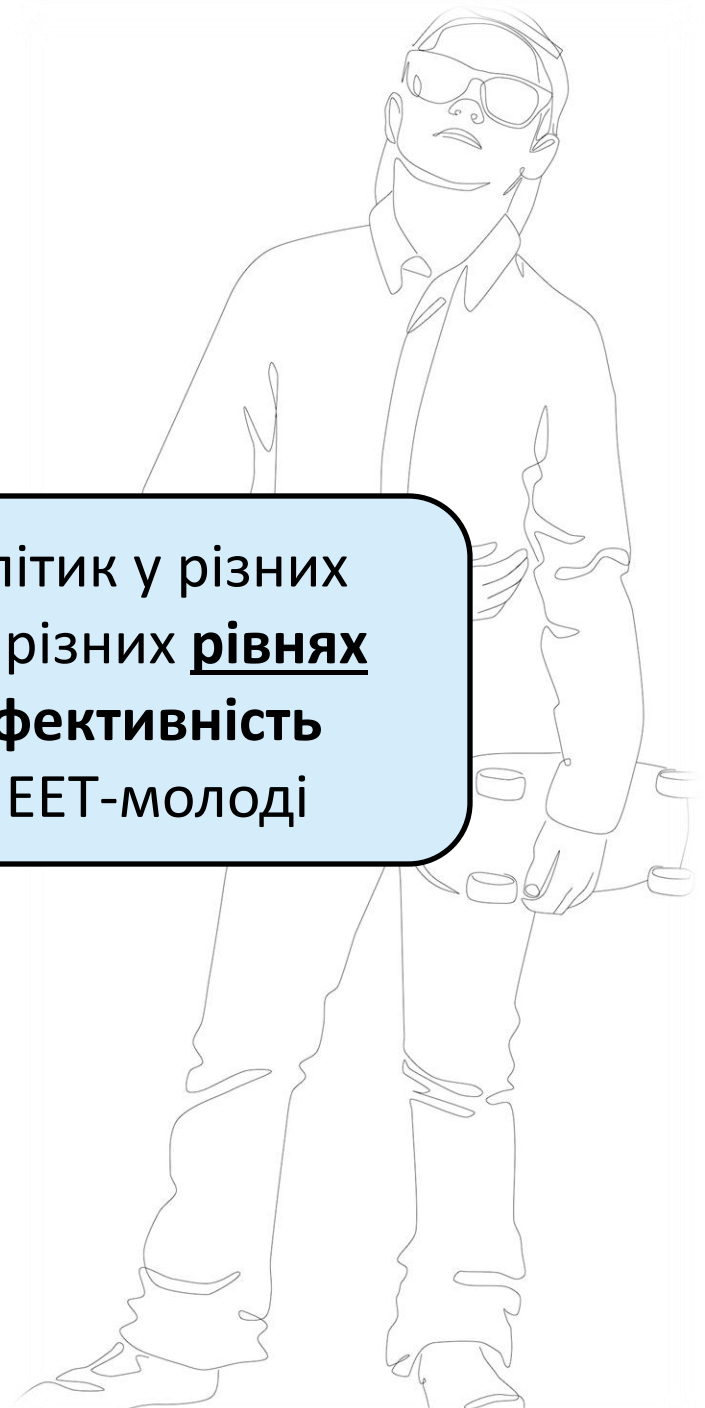
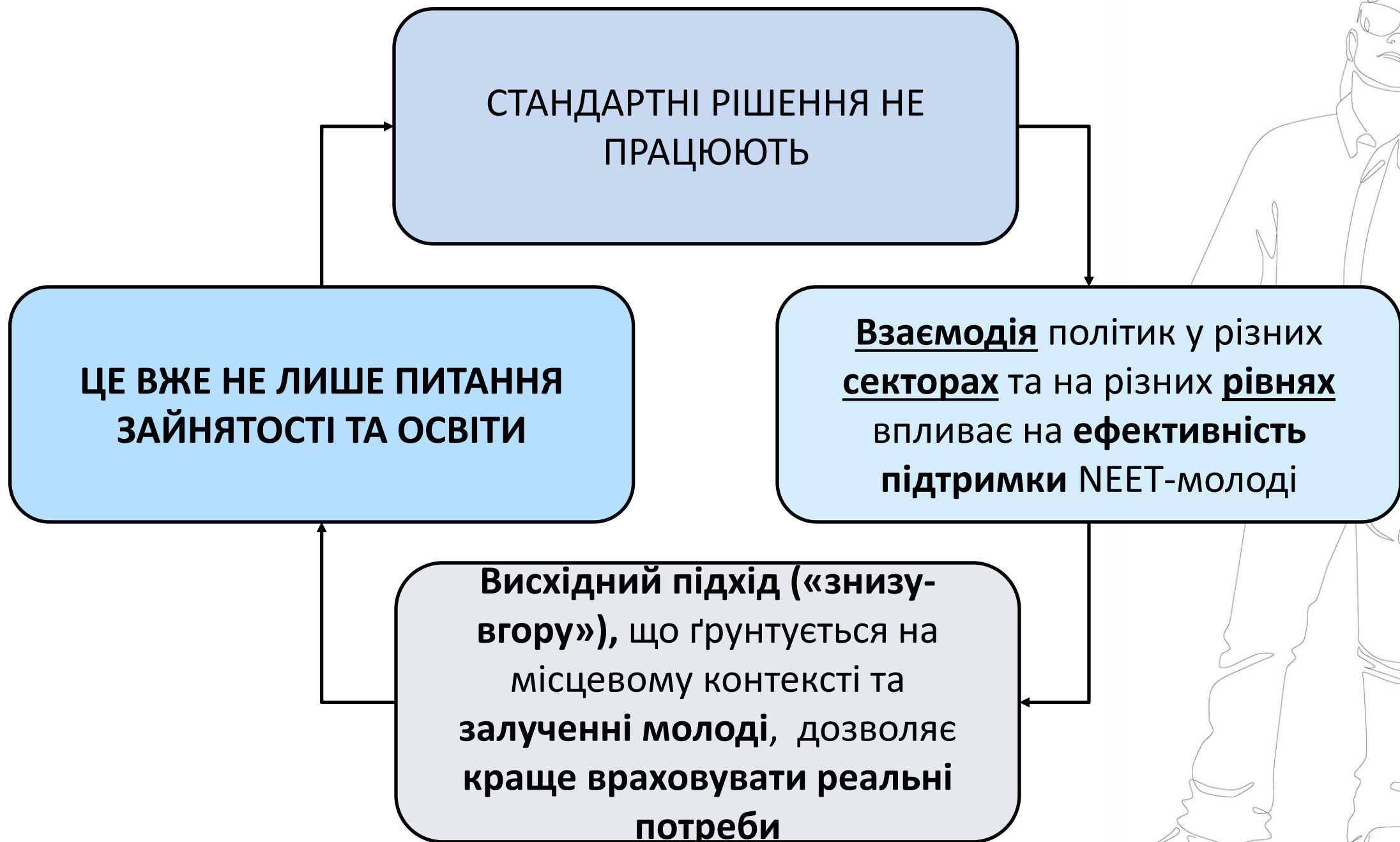
ЗМІНА ПОТРЕБ

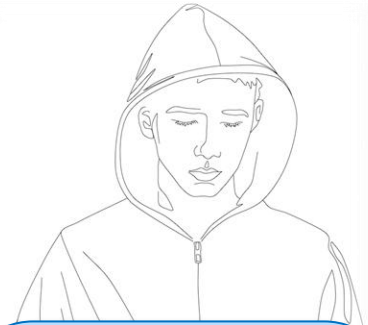
КРАЩЕ РОЗУМІННЯ
МОЛОДІ

БІЛЬШЕ СЕКТОРІВ
ТА РІВНІВ

ІНТЕГРАЦІЯ
ГАЛУЗЕЙ

СТРУКТУРНІ
ЗМІНИ

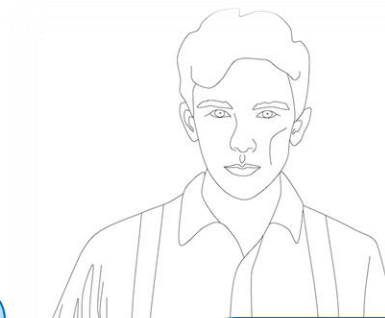

Молоді люди, які не навчаються, не працюють і не проходять професійну підготовку **(NEET)**
(Маскеріні та інші, 2012)

Має ширше значення, ніж економічний показник

Фокусування на тому, ким вони є

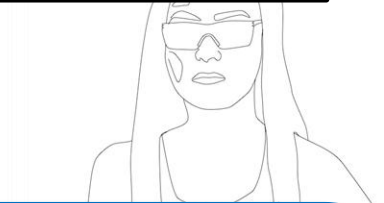
Фокусування на розкритті потенціалу та відновленні молоді особи

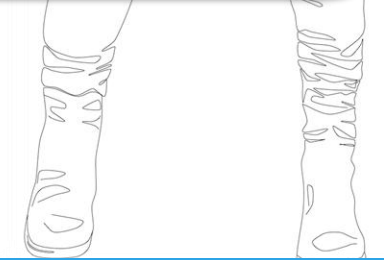
Фокус зміщується зі **статичного** на **перехідний стан**, підкреслюючи **тимчасовий і ситуативний характер вразливості та підтримки як процесу розвитку**

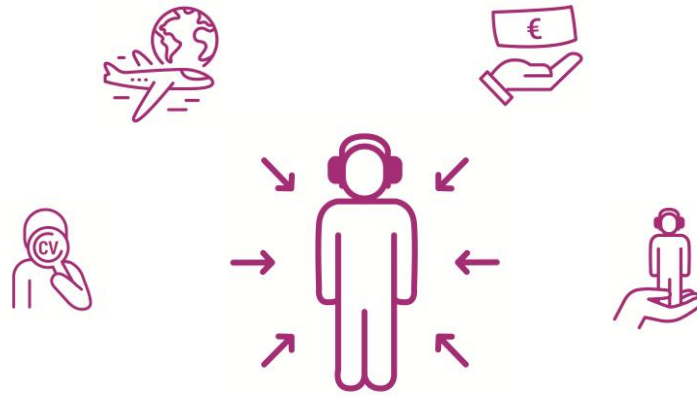

«Я завжди роблю найкращий вибір заради виживання»

Молоді люди, які перебувають на перехідному етапі у навчанні або працевлаштуванні **(YET)**

УРОК 2: РАЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД *проти* СПІВТВОРЕННЯ

**Співпраця та комплексні підходи
покращують якість та доступність підтримки**
(інформаційно-просвітницька робота, доступність на регіональному
рівні, зменшення стигматизації, оптимальні рішення)

Міністерство освіти та науки

- Мобільна робота з молоддю (інформаційно-просвітницька діяльність)
- Можливості для працевлаштування молоді в рамках соціального супроводу

Соціальний супровід на рівні громади

Система створена з урахуванням потреб молоді

Електронні інструменти для розуміння та опису нашої роботи

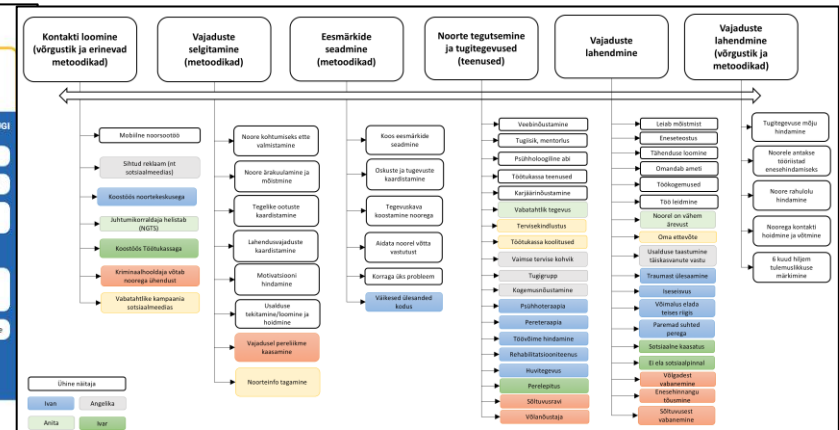
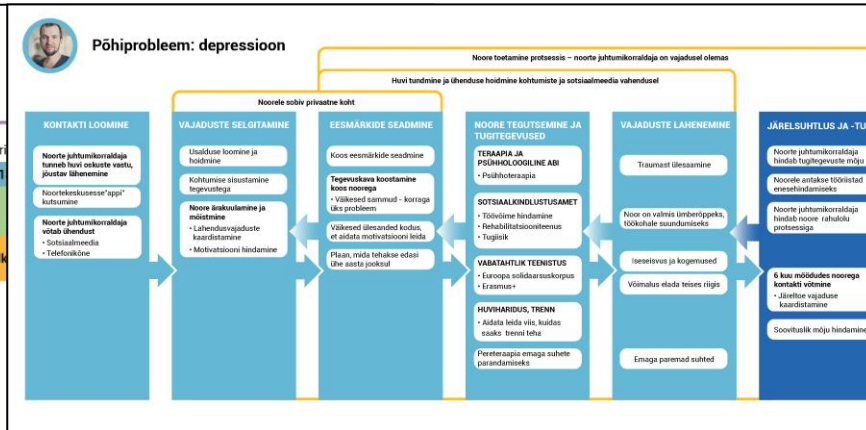
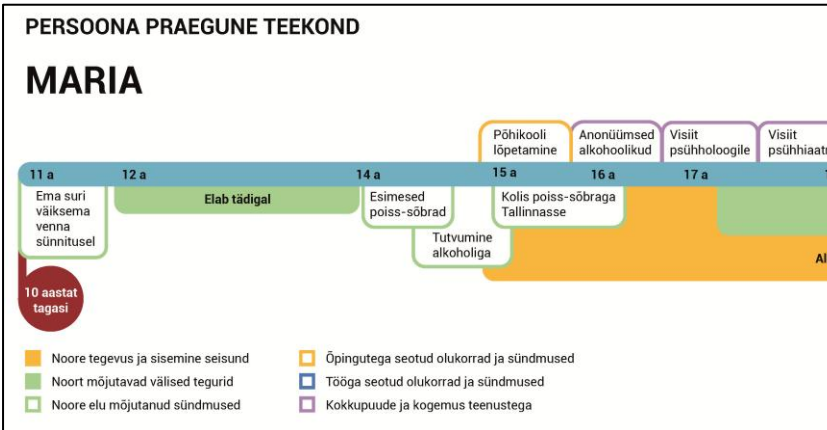
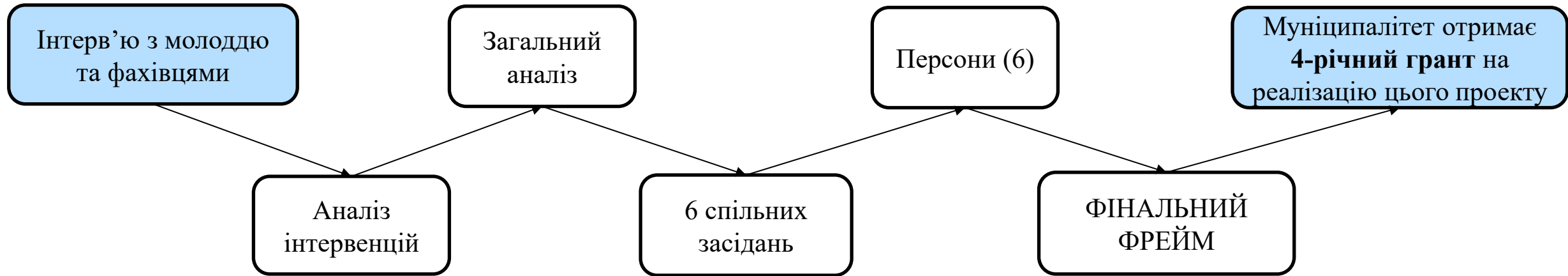
- **Індивідуальна** підтримка молодих людей з метою сприяння їх **реінтеграції в суспільство**
- Підтримка **плавного переходу**
 - **Профілактика** + **інформаційно-просвітницька робота**

Спільна координація
Спільне проектування
Співтворення

Міністерство соціальних справ

- Система даних
- Логіка та зміст соціального супроводу (кейс-менеджменту)

Спільне проектування

Mapuвання біографічних даних молодої особи та раніше наданої підтримки (вік, освіта, потреби, надана підтримка)

Можливі варіанти підтримки молоді (контакти, потреби, цілі, заходи, моніторинг)

Готовність муніципалітету (6 різних персон)

Молодь

Охорона
здоров'я

Соціальна
сфера

Освіта

Безпека
Правосуддя

НУО, тощо

Зайнятість
Кар'єра

Логіка ініціативи
«Молодіжна гарантія»
Естонський план дій на
2023-2027рр.

Міністерство економіки та
комунікацій

Міністерство освіти та науки

Міжсекторальна та спільна координація

КОМПЛЕКСНИЙ
ПІДХІД

Систематична
та
міжсекторальна
робота з
молоддю,
ефективна
підтримка,
орієнтована на
молодь.

МАПУВАННЯ

Система підтримки в рамках ініціативи «Молодіжна гарантія»

Моніторинг
молоді

Загальна
статистика

Інші бази
даних

ПРОФІЛАКТИКА

Можливості для
працевлаштування
молоді

Системи освітньої
підтримки

Врахування досвіду
учасників ринку праці
та досвіду роботи з
молоддю у системі
формальної освіти

Служби кар'єрної
підтримки (PES)

Профілактика відсіву

ІНФОРМАЦІЙНО-
ПРОСВІТНИЦЬКА
РОБОТА

Мобільна
робота з
молоддю

Спільні
комунікації

Інформація про
молодь

ВАРІАНТИ
ПІДТРИМКИ НА
МІСЦЕВОМУ /
РЕГІОНАЛЬНОМУ /
НАЦІОНАЛЬНОМУ
РІВНЯХ

Робота з молоддю

Соціальна робота

Робота та кар'єра

Культурна сфера

Сфера внутрішньої
безпеки

Галузь освіти

Охорона здоров'я

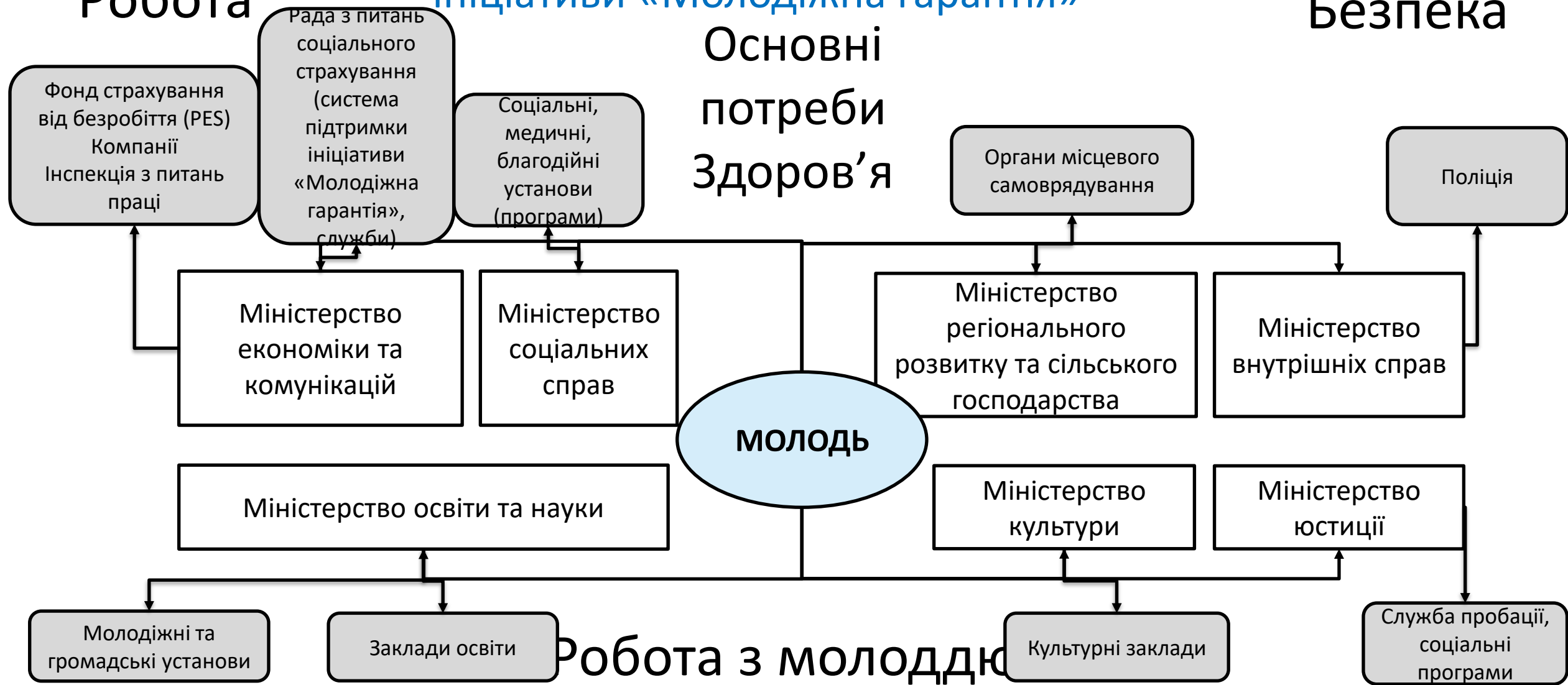
Постачальники послуг
підтримки у різних
галузях

Координаційна група з питань впровадження ініціативи «Молодіжна гарантія»

Робота

Безпека

Основні потреби Здоров'я

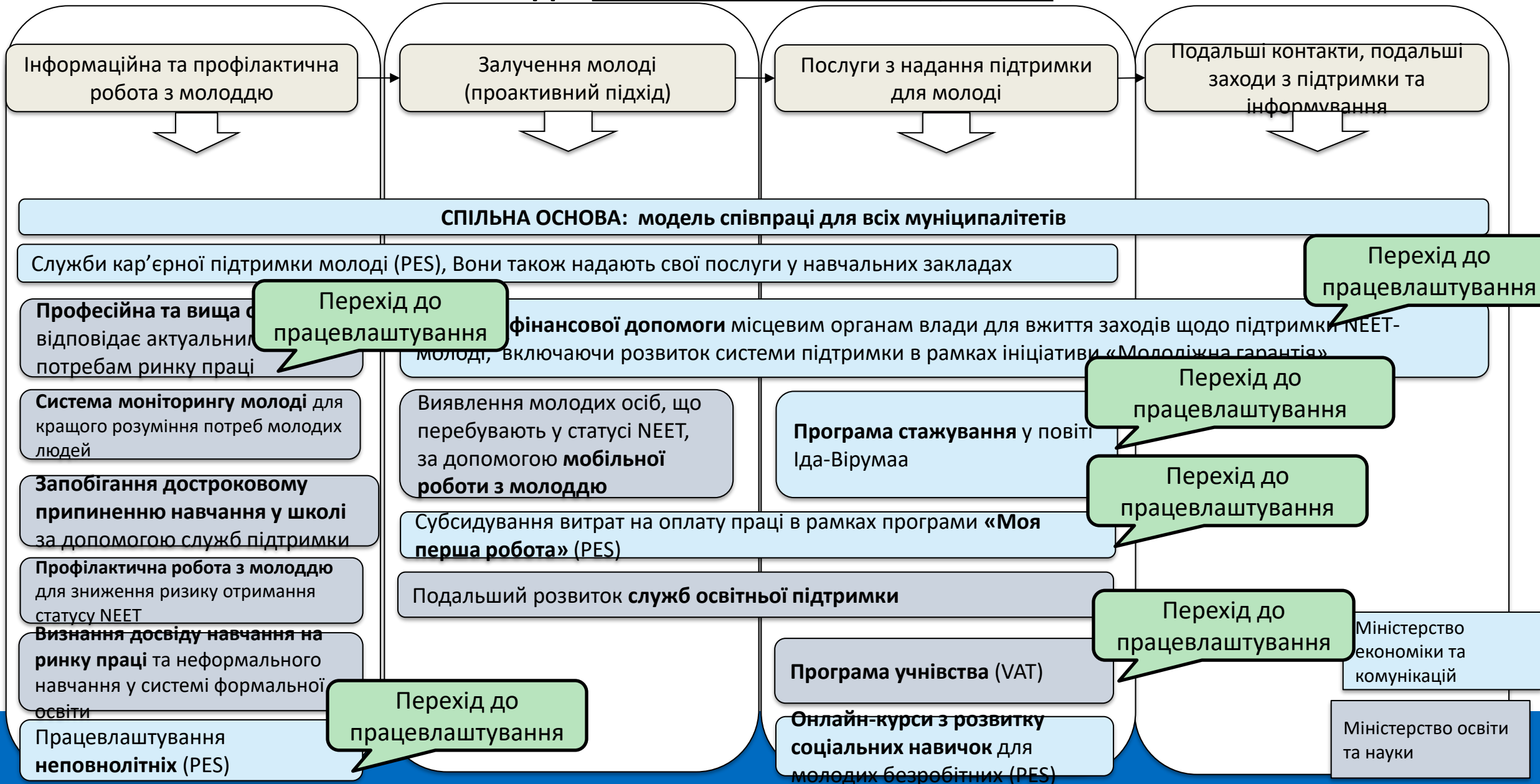
Освіта

Робота з молоддю

Розширення власних можливостей

Правосуддя

Основні заходи та завдання естонського Плану дій в рамках ініціативи «Молодіжна гарантія» на 2023-2027 рр.: які питання потрібно вирішити?

УРОК 3: СЕКТОР *проти* ЕКОСИСТЕМИ

Державна нормативно-правова база, що
забезпечує **міжсекторальну співпрацю**
(*освіта, робота з молоддю, соціальна робота,*
культура, працевлаштування, внутрішня
безпека, інтеграція, охорона здоров'я)

Пріоритети та керівні принципи ЄС

Тематичні керівні принципи, частковий правовий простір, показники

Підтримка молоді як стратегічне рішення

Стратегія «Естонія 2035»

Законодавство

Правове поле Естонії, визначення цільової групи, обов'язки органів місцевого самоврядування, умови праці

**Закон про с... забезпе...
Закон про за...
Закон про моло...**

Цілі, ключові ролі та бюджетні можливості регіону

Стратегії, плани розвитку, можливі джерела фінансування

План розвитку соціальної сфери (охорона здоров'я, зайнятість, соціальна робота, захист дітей)
План розвитку молодіжної роботи
План розвитку освіти

Інструменти політики, концепції, показники

Секторальні програми інтервенції

Програма зайнятості
Освітня та молодіжна програма
Програма соціального забезпечення
Використання документів Європейського соціального фонду (ESF+)

Естонські плани дій в рамках ініціативи «Молодіжна гарантія» на 2014-2022 рр.; 2023- 2027 рр.

Естонський план дій в рамках ініціативи «Молодіжна гарантія» до 2030 р.

Виконавці, зобов'язання умови надання грантової підтримки

Положення про відкритий конкурс проектів (для органів місцевого самоврядування)
Меморандуми про партнерство (щодо проведення тренінгів, аналізу, наставництва, тощо.)
Тендерна документація
Документи про виділення коштів з державного бюджету

Рекомендації та рамкові документи щодо моделі співпраці та спільного обслуговування NEET-молоді, а також осіб, які ризикують отримати цей статус (на місцевому рівні)

Принципи міжсекторальної роботи служб підтримки, основні концепції

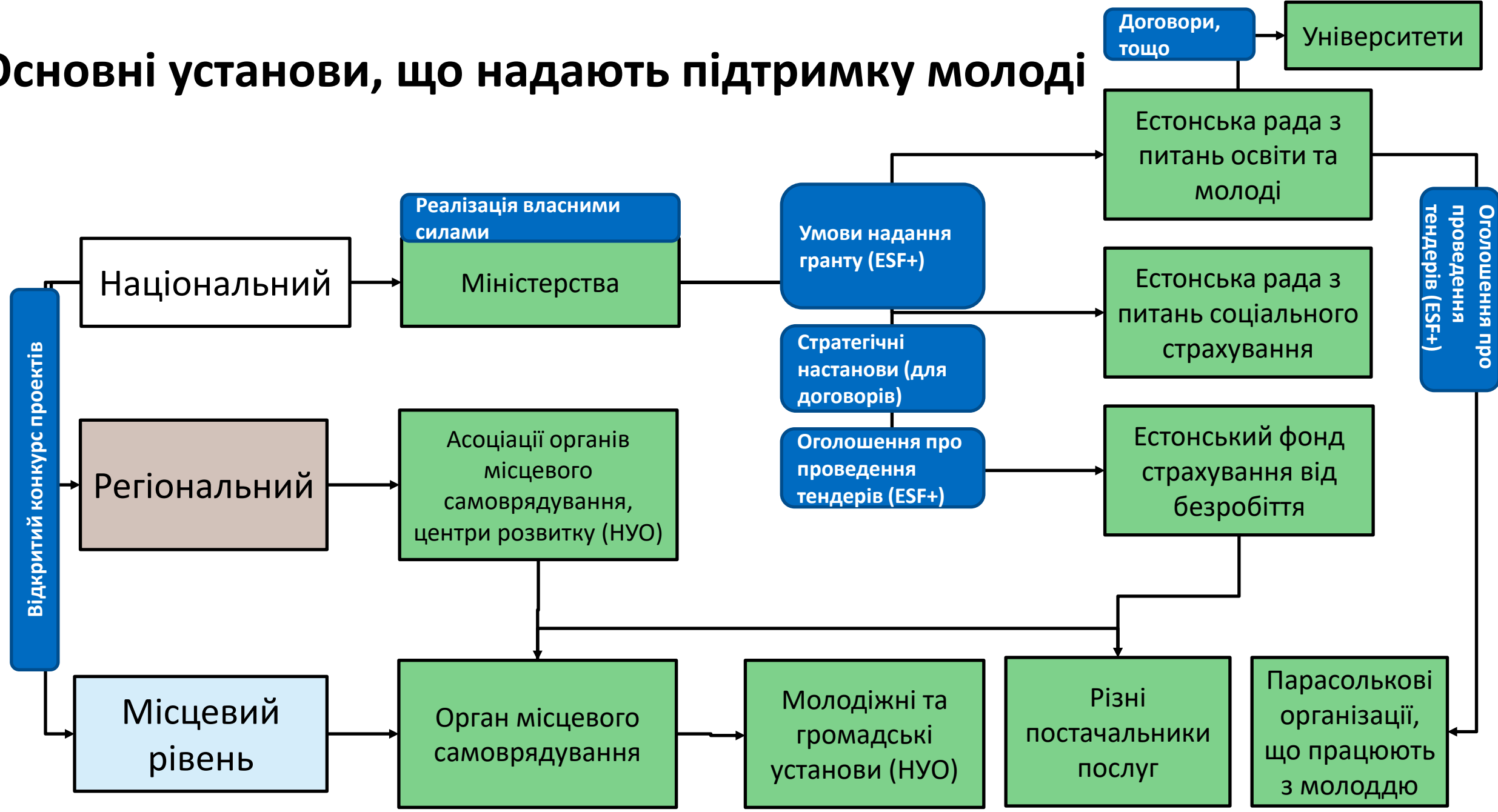
Заходи для цільової групи

Рекомендації щодо інтервенцій (включно з методологією)

Звіти про інтервенції, дослідження та аналітичні матеріали на цю тему

Огляд поточної ситуації та потреб у розвитку

Основні установи, що надають підтримку молоді

УРОК 4:

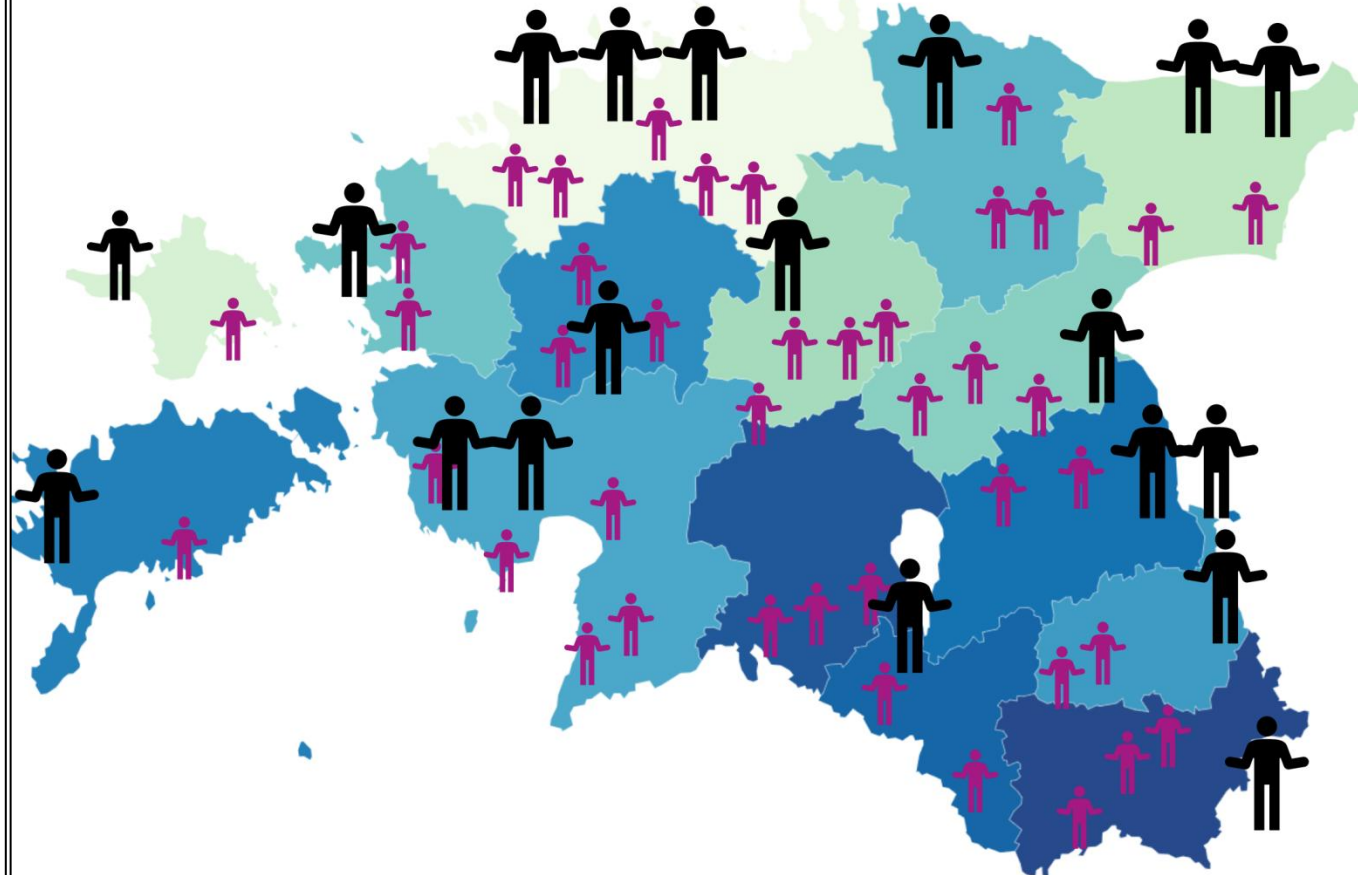
УЧАСТЬ *проти* ДОВГОСТРОКОВОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

Фокусування політики на життєвих обставинах, що сприяє підвищенню рівня добробуту та **зниженню вразливості**, дозволяє молоді краще справлятися зі справами **у довгостроковій перспективі**

Спільна міжсекторальна ініціатива, спрямована на розширення можливостей для працевлаштування безробітної молоді віком 16–29 років та надання їм допомоги у пошуку роботи або інтеграції в систему освіти, а також орієнтована на їхніх батьків, мережі підтримки та сприяння профілактичній роботі з молоддю віком від 13 років.

Масштаб: 73 органи місцевого самоврядування, 13 мільйонів

Співпраця у сфері інформаційно-просвітницької діяльності (відкритий конкурс)

90 фахівців у сфері соціального захисту молоді + 20 розробників місцевої політики за відповідними напрямками

ПОЛІТИКА НАВЧАННЯ: такий підхід дозволяє розглядати процес реалізації, виходячи з того, що він не протікає однаково у кожному контексті, а навпаки, створює простір для впровадження нових рішень

СИСТЕМА ПІДТРИМКИ ІНІЦІАТИВИ «МОЛОДІЖНА ГАРАНТІЯ»

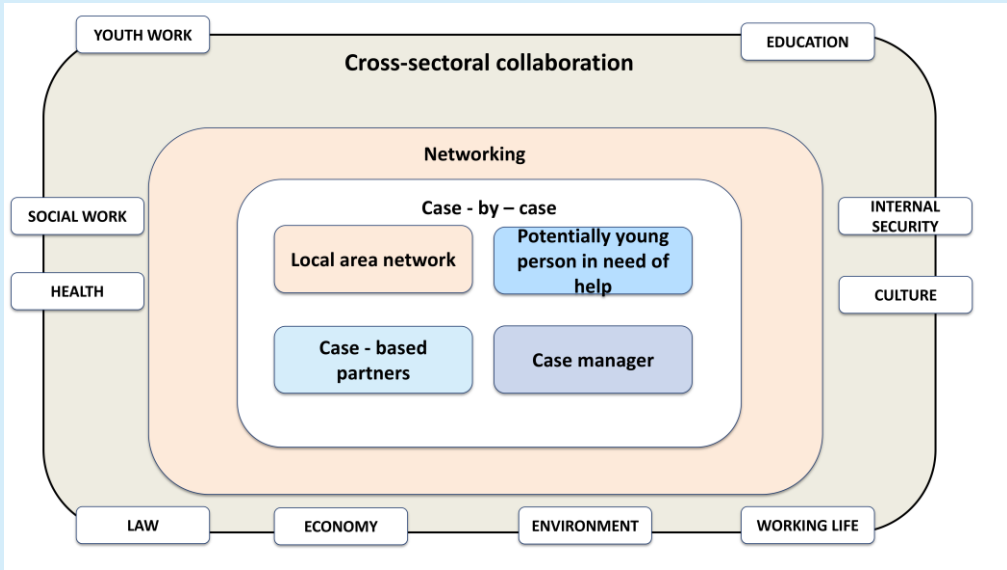
ІТ-рішення для роботи з даними з національних реєстрів з метою виявлення потенційних представників групи NEET віком 16-26 років у відповідному муніципалітеті

Посібник із соціального супроводу для налагодження контакту з цільовою групою та надання належної допомоги

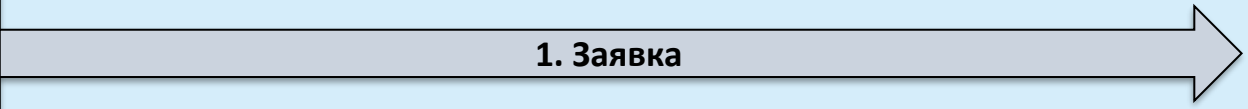
3. Список, контактні дані

A person who is 16-26 years of age who complies with all the following conditions may need assistance:

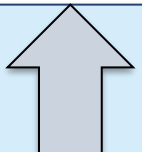
- 1) who does **not study**;
- 2) who does **not work**;
- 3) who is **not registered as unemployed**;
- 4) who has **not been established** to have no **work ability** or a **loss of capacity of work** of over 80 per cent;
- 5) who does **not receive employment support service**;
- 6) who is **not active in entrepreneurship**;
- 7) who does **not receive benefits for raising a child** who is **younger than one and a half years**;
- 8) who **is not imprisoned** or in custody pending trial;
- 9) who **is not engaged in alternative service or military service**.

Муніципалітет (2 рази на рік)

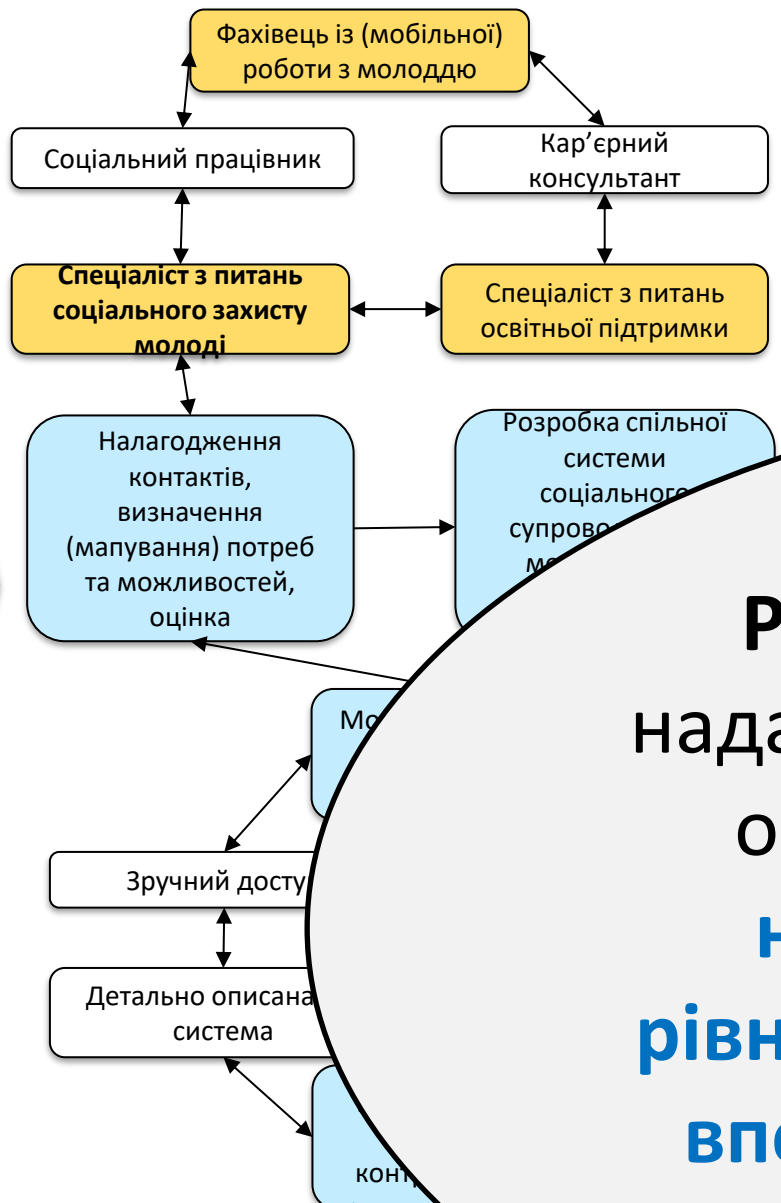

9
Р
е
є
с
т
р
и

Міжсекторальний соціальний супровід (кейс-менеджмент)

- IT-система для контролю навчальних зобов'язань
- Центри зайнятості
- установи, що працюють з молоддю (мобільна робота з молоддю)
- Система підтримки ініціативи «Молодіжна гарантія»
- Органи охорони здоров'я
- Інформаційно-просвітницька діяльність, мережа
- ВІДКРИТІ (ПЕРШІ) ДВЕРІ
- Поліція
- Громадські установи
- Культурні заклади
- Прокуратура
- Навчальні заклади

- Центри зайнятості
- Навчальні заклади
- Орган місцевого самоврядування
- Участь у роботі з молоддю
- Участь у
- Установи, що працюють з молоддю
- Центр зайнятості
- Орган місцевого самоврядування
- Двері

Рівність не означає, що всім надається однакова підтримка. Це означає створення умов, які наділяють молодих людей рівними можливостями для руху вперед, незалежно від їхнього становища

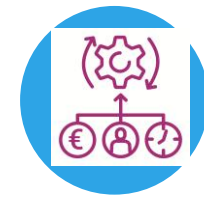
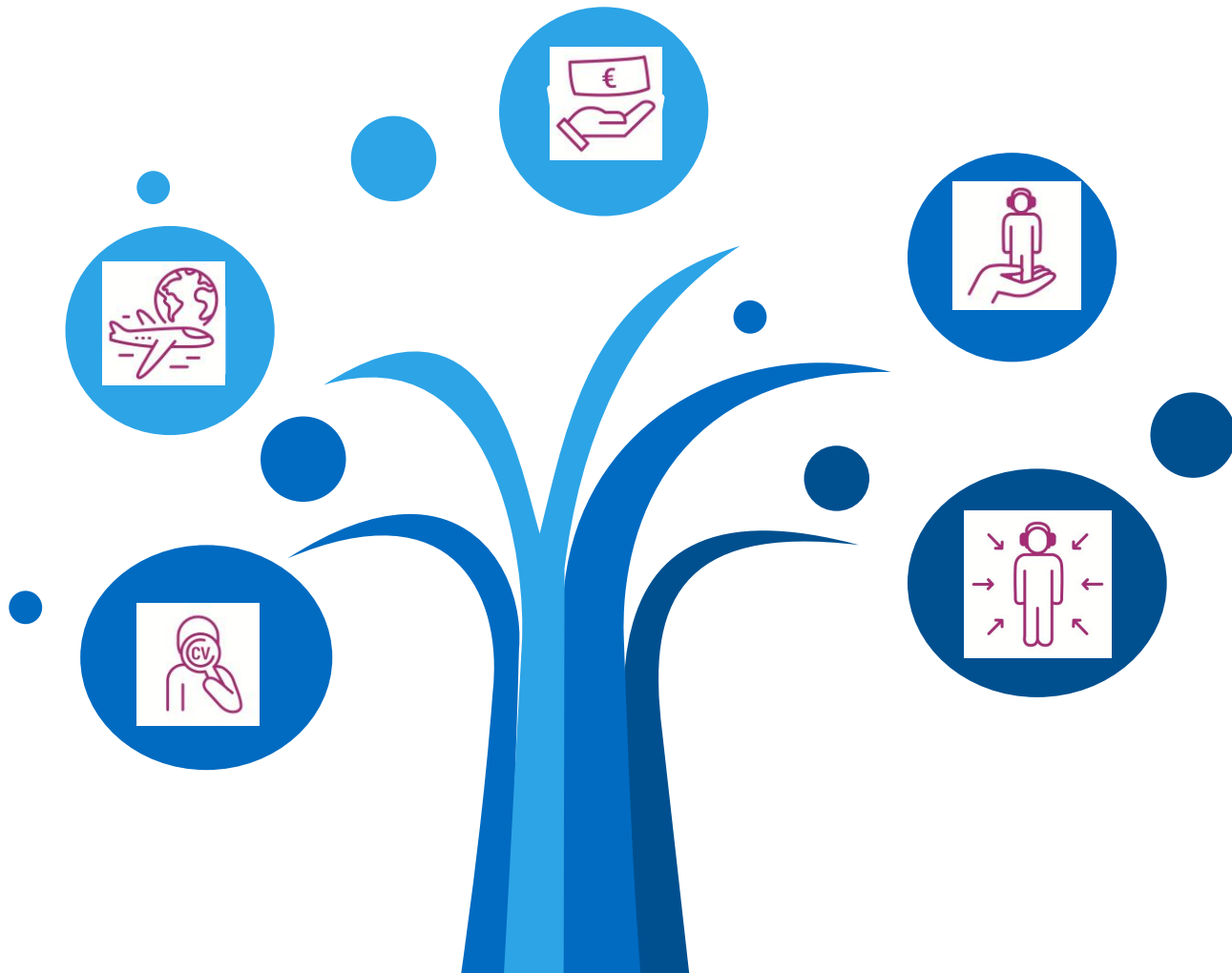
Ресурси для створення мережі контактів (нетворкінг) + комунікація

Заробітна плата фахівців та

ПОМОГИ

ВИСНОВКИ

«Фокусування політики на життєвих обставинах, що сприяє підвищенню рівня добробуту та зниженню вразливості, дозволяє молоді краще справлятися зі справами у довгостроковій перспективі.»

Відсутність спільного розуміння проблем (сутність молоді) та **координації дій знижує ефективність підтримки**

Співпраця та комплексні підходи покращують якість та доступність підтримки

Слова, що вживаються у сфері політики, не носять нейтральний характер, а натомість визначають те, що вважається можливим, вимірюваним і законним

Дякую

за увагу!

Додаткові запитання:
heidi.raabort@mkm.ee